

| 388 | De BEM-rekening – goed controlemiddel kan nog worden verbeterd

John Roth – mr. J.F. Roth auteur is advocaat bij SAP Advocaten te Amersfoort en hoofdredacteur van dit blad.

Een bankrekening van een minderjarige met BEM-clausule, waarvan alleen met toestemming van de kantonrechter gelden kunnen worden afgehaald, maakt controle mogelijk op het vermogen dat de minderjarige heeft gekregen als vergoeding van letselschade. Er zijn geen cijfers over problemen in de praktijk, maar het systeem is allerm minst waterdicht. John Roth bespreekt doel en functie van de BEM-clausule, evenals de kritiek op het systeem voor toezicht op het vermogen van minderjarigen. Hij geeft ook het onderzoek weer dat onlangs naar het systeem is verricht en noemt enkele mogelijke verbeteringen ervan in aangekondigde wetgeving.¹

De belangenbehartiger die de letselschade regelt van een minderjarige,² komt vroeg of laat (beter: vroeg) voor de vraag te staan of er een zogenoemde BEM-rekening (BEM: Beheer Eigen vermogen Minderjarigen)³ moet worden geopend. Van deze rekening van een minderjarige mogen alleen met toestemming van de kantonrechter gelden worden afgehaald. Deze rekening is bedoeld om de financiële belangen van de minderjarige te beschermen.

Als er niet al lopende de afwikkeling van de letselschade een BEM-rekening is geopend, dan kan dan de BEM-rekening alsnog ter sprake komen op het moment dat er een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten. Voor het aangaan van een vaststellingsovereenkomst hebben de ouders⁴ op grond van art. 1:345 lid 3 BW toestemming nodig van de kantonrechter. Voordat de kantonrechter toestemming verleent voor het aangaan van de vaststellingsovereenkomst, beoordeelt hij of de belangen van het kind niet onevenredig worden geschaad.

Van Emden heeft in 1996 een summier opsomming gegeven van de aandachtspunten daarbij:

- de aard van het letsel
- de kans op restgevolgen
- ondergane medische ingrepen en verpleeg/ziekenhuisduur
- specificatie van schadevergoeding in materieel/im-materieel

- motivering van de vergoeding (bijvoorbeeld op basis van de ANWB Smartengeldgids)
- al dan niet verleende rechtsbijstand.⁵

Bij twijfel heeft de kantonrechter de mogelijkheid om de zaak voor te leggen aan een deskundige voor een nadere beoordeling. Vooral van belang zal zijn dat de medische gevolgen van de gebeurtenis die tot aansprakelijkheid voor de letselschade hebben geleid, goed in kaart worden gebracht. Vooral de toekomstige gevolgen zijn van belang.

Als de vaststellingsovereenkomst eenmaal is getekend dan kan daar nauwelijks nog aan getornd worden. Een voorbeeld daarvan is de Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (Kifid) uit 2015.⁶ In deze zaak werd tevergeefs geprobeerd om de vaststellingsovereenkomst open te breken betreffende een letselschade die op de 6-jarige leeftijd van het slachtoffer definitief was geregeld. Tien jaar later bleek dat er sprake was van ernstige rugklachten die konden worden gerelateerd aan het verkeersongeval dat het slachtoffer op 3-jarige leeftijd was overkomen.⁷

De kantonrechter kan zich bij de beoordeling van de vaststellingsovereenkomst zeer actief opstellen, met name indien het minderjarige slachtoffer niet wordt bijgestaan door een deskundige rechtsbijstandverlener. De kanton-

1 Voor dit artikel is (ook) geput uit J.F. Roth en J.L. Schoonhoven, 'Schade van jeugdigen', in *Handboek Personenschade*, hoofdstuk 3045, p. 1-34.

2 Zie art. 1:233 BW: minderjarig zijn zij die nog geen achttien jaren oud zijn. Minderjarigheid kan eerder eindigen door huwelijk of door minderjarigheidsverklaring (bijvoorbeeld bij een minderjarige moeder): art. 1:253ha BW.

3 Over de betekenis van de afkorting BEM bestaat onduidelijkheid. Er wordt veelal van uitgegaan dat het staat voor 'Beheer Eigen vermogen Minderjarigen', en deze omschrijving dekt de lading goed, maar er zijn ook andere varianten in omloop, zie W.W. Schonewille en J.L. Zijlstra, 'De BEM-rekening. Een ondergeschoven kindje?', *VR* 2006/5, p. 137: 'Bewind, Erfenis en Middelen' en 'Bewind en Minderjarige of Bewind Erfenis Minderjarige'. Zie ook Rechtbank Midden-Nederland 25 april 2015, [ECLI:NL:RBMNE:2015:3507](#): 'Belegging Erfenis en andere gelden Minderjarigen'.

4 Ik spreek gemakshalve over 'ouders'. Meer in het algemeen gaat het om de 'wettelijk vertegenwoordigers'. Dat zijn de ouders die het gezag over de minderjarige uitoefenen (art.1:245 lid 4 BW) of anders de voogd (art. 1:337 BW).

5 D. van Emden, 'Het kantongerechtstoezicht', *WPNR* 1996, 6225, p. 398-402.

6 Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (Kifid) uit 2015. nr. 2015-077 d.d. 13 maart 2015

7 Zie ter illustratie ook HR 13 oktober 2017, [ECLI:NL:HR:2017:2621](#), waarbij de Hoge Raad het oordeel van het hof in stand laat waarbij de advocaat van de minderjarige *niet* aansprakelijk wordt geacht voor het niet laten opnemen van een voorbehoud in de vaststellingsovereenkomst. De advocaat mocht afgaan op het oordeel van de medici over de toekomstige verwachtingen ten aanzien van het letsel.

rechter kan zelfs het betalen van een hogere vergoeding als voorwaarde aan zijn toestemming verbinden. Heel vaak stelt de kantonrechter ook als voorwaarde voor toestemming dat de schadevergoeding die de minderjarige zal ontvangen wordt gestort op een bankrekening met een BEM-clausule.

1. Doel BEM-clausule

In een uitspraak uit 2014 zegt de kantonrechter in een (niet-letsel-)zaak waarbij een minderjarige een erfenis ontving het volgende zegt over de BEM-rekening:⁸

‘Krachtens artikel 1:356 lid 1 BW kan de kantonrechter aanwijzingen en machtigingen geven indien hij dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk acht. Wanneer een minderjarige in het kader van een nalatenschap vermogend wordt, kan, indien de kantonrechter dit noodzakelijk acht, het beheer geschieden door gebruik te maken van een bankrekening met een BEM-clausule. Deze BEM-clausule is bedoeld ter bescherming van de belangen van de minderjarige en de wettelijke vertegenwoordiger kan slechts met toestemming van de kantonrechter over het vermogen van de minderjarige beschikken.’

De kantonrechter vindt dat in dit geval een bankrekening met BEM-clausule moet worden geopend en noemt ook het doel daarvan:

‘Teneinde de financiële belangen van de minderjarige voldoende te beschermen dient aan de royaal rekening een BEM-clausule te worden verbonden. Hierdoor kan gedurende de minderjarigheid – ook door de testamentair bewindvoerders – slechts met toestemming van de kantonrechter over de gelden worden beschikt.’

De rekening met BEM-clausule, hierna ook kortweg aangeduid met BEM-rekening, is er ter bescherming van het vermogen van de minderjarige.

Dat dat nodig is blijkt uit bijvoorbeeld een uitspraak van Rechtbank Gelderland uit 2015.⁹ Eiser heeft op 8-jarige leeftijd een ernstig ongeval gehad. Hij vordert van zijn vader dat deze een deel van de schadevergoeding terugbetaalt. De vader wordt door de rechtbank veroordeeld tot terugbetaling van de ‘in strijd met zijn verplichting en van een zorgvuldig opdrachtnemer/beheerder’ toegeëigende bedragen.¹⁰ Ook wordt het doel van de BEM-clausule omschreven (r.o. 4.6):

‘Een BEM-clausule is bedoeld ter bescherming van de belangen van de minderjarige en heeft als doel dat de wettelijke vertegenwoordiger niet zonder toestemming van de kantonrechter over het vermogen van de minderjarige kan beschikken. Een zelfde beschermingsgedachte is te vinden in artikel 1:354 BW dat ingevolge artikel 1:253k BW ook van toepassing is op bewind van de ouders.’

Ook het Europese Hof voor de Rechten van de Mens onderkent dat op grond van art. 1 Eerste Protocol EVRM¹¹ het vermogen van minderjarigen (mede) beschermd dient te worden tegen nalatige of frauduleuze handelingen van hun ouders. In de zaak EHRM 7 mei 2015 kwam de verkoop van een villa door de moeder en stiefvader, die op naam stond van twee minderjarigen, aan de orde. De villa werd geruild tegen een appartement (van de schoonmoeder van de advocaat van de stiefvader) dat een veel lagere waarde had dan de villa.¹² Er was sprake van duidelijke – voor de toezichthouder kenbare – risicofactoren waardoor de toezichthouder meer op zijn hoede had moeten zijn. De Kroatische overheid heeft volgens het EHRM verzuimd om de nodige maatregelen te nemen ter bescherming van de minderjarige kinderen, waardoor hun rechten onder art. 1 Eerste Protocol EVRM onvoldoende waren gewaarborgd.

Het EHRM overwoog dat het vermogen van minderjarigen ook beschermd moet worden tegen handelingen van ouders zoals de ruil van een villa, die op naam stond van twee minderjarigen, voor een veel goedkoper appartement van de schoonmoeder van de advocaat van de stiefvader.

2. Wanneer een rekening met BEM-clausule?

De grondslag voor een BEM-clausule is te vinden in art. 1:345 lid 2 BW:¹³

‘De kantonrechter kan bepalen dat de voogd zijn machtiging behoeft voor het innen van vorderingen van de minderjarige, het disponeren over saldi bij een bank als bedoeld in **artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht** daaronder begrepen.’

8 Rechtbank Zeeland-West-Brabant 24 juli 2014, [ECLI:NL:RBZWB:2014:5315](#).

9 Rb. Gelderland 27 mei 2015, [ECLI:NL:RBGEL:2015:5305](#).

10 R.o. 4.30.

11 Art. 1 ziet op de bescherming van eigendom.

12 EHRM 7 mei 2015, nr. 13712, *NJ 2016/253 (S.L. en J.L. t. Kroatië: fiat voor villa)*

13 De artikelen richten zich tot de voogd, maar via artikel 1:253k BW is dit artikel ook van toepassing op het bewind van de gezamenlijk ouders.

En ook in art. 1:350 lid 2 BW:

‘Hij behoeft voor elke belegging van gelden van de minderjarige machtiging van de kantonrechter. Nochtans mag hij, voor zover de kantonrechter niet anders bepaalt, zonder diens machtiging gelden ten name van de minderjarige beleggen bij een financiële onderneming als bedoeld in **artikel 344, eerste lid, onderdeel b** op rekeningen bestemd voor de belegging van gelden van minderjarigen, met het beding dat de gelden alleen worden terugbetaald met machtiging van de kantonrechter.’

De BEM-clausule heeft alleen werking tot het moment dat het kind meerderjarig wordt. Tot dat moment voeren de ouders gezamenlijk het bewind. In art. 1:253j BW is daarover bepaald:

‘De ouders of een ouder moeten het bewind over het vermogen van hun kind als goede bewindvoerders voeren. Bij slecht bewind zijn zij voor de daaraan te wijten schade aansprakelijk, behoudens voor de vruchten van dat vermogen voor zover de wet hun het genot daarvan toekent.’

In art. 1:253i BW is bepaald dat de ouders gezamenlijk het bewind over het vermogen van het kind voeren en dat zij gezamenlijk het kind in burgerlijke handelingen vertegenwoordigen. Ook een ouder alleen is daartoe bevoegd, mits niet van bezwaren van de andere ouder is gebleken. Een ouder kan in een procedure dus optreden als wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige. De rechter hoeft zich er dan niet ambtshalve van te vergewissen of de andere ouder toestemming heeft gegeven.

In art. 1:345 lid 2 BW is bepaald dat de kantonrechter kan bepalen dat de ouders zijn toestemming nodig hebben indien zij willen beschikken over saldi van de bankrekening. Die toestemming werd bijvoorbeeld niet verleend aan een ouder met een bijstandsuitkering die door de gemeente werd verplicht om de kantonrechter te verzoeken om opheffing van de BEM-clausule op de rekening van het kind.¹⁴ Hoewel in art. 1:392 lid 1 BW een onderhoudsverplichting is neergelegd van kinderen (ook minderjarigen), oordeelde de kantonrechter dat in rechte onvoldoende vaststaat in hoeverre de minderjarige onderhoudsplichtig is ten opzichte van haar moeder. Wel heeft de ouder op basis van art. 1:253l BW het vruchtgenot van het vermogen en mogen de renteopbrengst van de rekening met een BEM-clausule zonder rechterlijke

machtiging worden gebruikt voor de noodzakelijke kosten van levensonderhoud.

Als het gaat om beleggingsrekeningen is art. 1:350 BW van belang, waarin is bepaald dat de ouders moeten zorgen voor een doelmatige belegging van het vermogen van de minderjarige. Indien de ouders geld van de minderjarige willen beleggen is steeds een machtiging van de kantonrechter vereist. Zij kunnen echter ook vragen om een doorlopende machtiging zodat ze niet voor elke belegging toestemming hoeven te vragen. De kantonrechter kan echter wel bepaalde voorwaarden aan een dergelijke machtiging verbinden.

Terecht merken Schonewille en Zijlma op dat vruchtgenot dat ouders hebben van het vermogen (art. 1:253l BW) op gespannen voet staat met de verplichting tot doelmatige belegging van art. 1:350 BW.¹⁵ Dat is volgens hen vooral prangend als het gaat om letselschade, zeker in het geval van een vergoeding voor toekomstschade. Die schadevergoeding dient in stand te blijven en niet af te kalven doordat de netto-opbrengst van de beleggingen wordt afgeroomd.

Dat geldt volgens Schonewille en Zijlma in mindere mate voor smartengeld. Dit vermogen hoeft niet in stand te blijven en kan derhalve besteed worden aan zaken die het leven van de minderjarige veraangename.¹⁶

In de zaak die aan de orde komt in het arrest van de Hoge Raad van 21 november 2015 speelde de vraag of het vermogen van een minderjarige in een B.V. mocht worden ingebracht. Het ging om een schadevergoeding van € 300.000 die aan een minderjarige was uitgekeerd na een verkeersongeval.¹⁷ Het argument voor het onderbrengen van dit vermogen in een B.V. was onder meer het behalen van belastingvoordeel en het voorkomen van een situatie waarin het vermogen van het kind (in de toekomst) zou kunnen worden betrokken bij de vaststelling van door hem te betalen eigen bijdragen in het kader van de AWBZ. De kantonrechter had geweigerd hiervoor toestemming te geven, omdat het vermogen daarmee aan zijn toezicht zou worden onttrokken. Zowel het hof als de Hoge Raad hebben dit oordeel van de kantonrechter bekrachtigd.

Blijkens art. 1:350 lid 2 BW is er geen toestemming nodig voor het onderbrengen van gelden bij een bank, op rekeningen bestemd voor de belegging van gelden van minderjarigen, zoals bijvoorbeeld een jeugdspaarrekening.

14 Rb. Noord-Holland 15 september 2015, [ECLI:NL:RBNNE:2015:4579](#).

15 Zie W.W. Schonewille en J.L. Zijlstra, ‘De BEM-rekening. Een ondergeschoven kindje?’, *VR* 2006/5, p. 140.

16 Zie W.W. Schonewille en J.L. Zijlstra, ‘De BEM-rekening. Een ondergeschoven kindje?’, *VR* 2006/5, p. 141. Zij verwijzen naar een publicatie van Stolker (C.J.J.M. Stolker, ‘Besef als vereiste voor vergoeding van immateriële schade’, *RM Themis* 1988, nr. 1, p. 5-6), die hiervan enige voorbeelden geeft, zoals het aanleggen van een zwembad in de tuin van een ernstig invalide persoon of het genieten van een weekje vakantie.

17 HR 20 november 2015, [ECLI:NL:HR:2015:3334](#).

Er wordt wel als voorwaarde gesteld dat de rekening-overeenkomst met de bank een beding moet bevatten dat gelden alleen worden terugbetaald met toestemming van de kantonrechter, ofwel dat er een BEM-clausule wordt opgenomen.

Overigens zijn de ouders, hoewel ze in het hiervoor genoemde geval geen toestemming van de kantonrechter nodig hebben, nog steeds verantwoordelijk voor het op goede wijze beleggen van het geld van de minderjarige. Zij zijn aansprakelijk in het geval van door slecht bewind veroorzaakte schade (art. 1:343 BW).

Problemen kunnen ontstaan als de ouders van een minderjarig letselschadeslachtoffer uit elkaar gaan of psychisch of lichamelijk niet meer in staat zijn tot goed beheer van het vermogen.

Over de vraag wanneer er sprake is van goed bewind als het gaat om het doelmatig beleggen van het vermogen van de minderjarige, kan verschillend worden gedacht. Is het op een spaarrekening zetten van grote schadebedragen goed bewind? Verdedigbaar is dat gekozen dient te worden voor een beter renderende belegging. Daar staan dan echter weer grotere risico's tegenover. Schonewille en Zijlma zijn van mening dat gestreefd dient te worden naar een optimale verdeling tussen vermogensgroei enerzijds en het zorg dragen voor instandhouding van het vermogen anderzijds.¹⁸ Zeker als het gaat om grotere vermogens zal inschakeling van een professionele vermogensbeheerder onontbeerlijk zijn.

3. Kritiek op toezichtstelsysteem vermogen minderjarigen

Er is de afgelopen jaren regelmatig kritiek uitgeoefend op het huidige systeem voor toezicht op het vermogen van minderjarigen, waarvan de BEM-rekening onderdeel uitmaakt. Dit systeem is namelijk allerminst waterdicht. Bij het beheer van het vermogen van een minderjarig letselschadeslachtoffer doen zich bijvoorbeeld problemen voor indien de verzorgers (vaak de ouders als wettelijk vertegenwoordigers) uit elkaar gaan, op onverantwoordelijke wijze met het vermogen omgaan of als zij psychisch

of lichamelijk niet meer in staat zijn tot goed beheer van het vermogen. Dit probleem kan zich in het bijzonder voordoen indien verzorgingskosten voor door de ouders in de toekomst te verrichten zorg deel uitmaken van de betaalde schadevergoeding.

Wassenaer en Mewa noemen een voorbeeld (door hen aangeduid met 'horrorscenario') waarbij ouders bij de afwikkeling van de letselschadezaak van hun kind € 200.000 krijgen voor toekomstige verzorgingskosten.¹⁹ Na twee jaar scheiden de ouders: vader heeft sinds het ongeval een alcoholverslaving en moeder is psychisch zo in de war dat zij niet meer functioneert. Het kind raakt verwaarloosd en vader heeft bijna al het geld verkwaanseld. Moeder grijpt niet in en de toestand van het kind verslechtert met de dag. Om dit risico voor een belangrijk deel te kunnen ondervangen opteren Wassenaer en Mewa voor een periodieke (bijvoorbeeld jaarlijkse) betaling van de verzorgingskosten aan de ouders. De vergoedingen of voorschotten daarop voor smartengeld of toekomstige schadeposten van het minderjarige slachtoffer zelf (bijvoorbeeld verlies verdienvermogen) kunnen dan op een rekening met BEM-clausule worden gestort.

Ook Sap ziet risico's in het huidige systeem.²⁰ Sap wijst erop dat de ouders geen machtiging nodig hebben voor het voeren van onderhandelingen. Slechts bij het einde van de onderhandelingen komt het eindresultaat door middel van een vaststellingsovereenkomst ter kennis van de kantonrechter. De afwikkeling van letselschade van minderjarigen, zeker als het gaat om ernstig letsel, kan lang duren. Dat betekent dat gedurende een lange periode er geen controle door de kantonrechter plaatsvindt. Sap geeft terecht aan dat ervoor gewaakt moet worden dat ouders het vermogen opsouperen om hun eigen financiële nood te lenigen.²¹ Op zowel de verzekeraar als de belangenbehartiger rust hier ten opzichte van de minderjarige een extra zorgplicht. Het storten van voorschotten op een rekening met een BEM-clausule, betekent een betere controle op de besteding van schadevergoeding, omdat voor opnames van een dergelijke rekening toestemming van de kantonrechter nodig is.

Ter Haar concludeert in zijn dissertatie uit 2013 dat de minderjarige die rechten heeft in een nalatenschap, in het huidige systeem van toezicht in het erfrecht nauwelijks of geen waarborgen vindt.²² Mede vanwege Kamervragen over dit onderwerp, heeft het Ministerie van Veiligheid en

18 Zie W.W. Schonewille en J.L. Zijlstra, 'De BEM-rekening. Een ondergeschoven kindje?', *VR* 2006/5, p. 139.

19 G.M. van Wassenaer en mr. S.V. Mewa, 'Tweemaal slachtoffer worden door een onjuiste afwikkeling van derdenschade, hoe kunnen we dat voorkomen?', *TVP* 2006/4, p. 129-133.

20 J. Sap, 'Het blijft toch je kind. De vertegenwoordiging van jongeren in en na het letselschadetraject', in: *Kind en schade: wat nu?* Den Haag: PIV, 2009, p. 176.

21 Zie voor twee schrijnende voorbeelden hiervan: Rb. Gelderland 27 mei 2015, [ECLI:NL:RBGEL:2015:5305](#) en Hof 's-Hertogenbosch 17 november 2015, [ECLI:NL:GHSHE:2015:4577](#), na verwijzing [ECLI:NL:HR:2014:1492](#). (vordering tegen voogd wordt toegewezen wegens nalatig beheer van onder meer uitkering in verband met vliegtuigongeval KLM/PanAm).

22 J.H.M. ter Haar, *Minderjarigen en (de zorg voor hun) vermogen*, diss. Groningen, 2013.

Justitie opdracht gegeven hier onderzoek naar te doen.²³ Er is een aantal voorstellen voor verbetering gedaan.²⁴

Uit het onderzoeksrapport komt onder meer naar voren dat het vermogen van de minderjarige gevaar kan lopen als sprake is van geld in de vorm van contanten of banktegoeden, omdat ouders vrij zijn hierover te beschikken en er op hun bewind geen voortdurend toezicht is.²⁵ Als er geen voortdurend toezicht is op het bewind van de ouders, dan blijft slecht bewind,²⁶ waaronder misbruik, onopgemerkt. Zicht op de vraag in welke mate erin de praktijk sprake is van problemen rond vermogensbeheer bij minderjarigen, is er volgens de onderzoekers niet. Er zijn geen cijfers bekend. Het is volgens hen echter goed denkbaar dat problemen in veel gevallen niet leiden tot juridische procedures omdat zij zich in de familiesfeer afspeelen. Deze worden mogelijk als te belastend ervaren.

De wet bepaalt dat ouders en voogden zonder machtiging van de kantonrechter alleen vermogen kunnen beleggen op een rekening met een BEM-clausule. De onderzoekers vragen zich af of ouders zich van deze bepaling bewust zijn en hieraan uit eigen beweging gehoor geven. Zij pleiten daarom voor 'voortdurend toezicht' op het vermogensbeheer van minderjarigen door de ouders, aangevuld met enig preventief toezicht in de vorm van machtigingsvoorschriften en in bepaalde gevallen inventarisatieplicht.²⁷ De kantonrechter zou de mogelijkheid kunnen krijgen om, als er gevaar dreigt voor het vermogen van het kind, een boedelbeschrijving van het gehele vermogen van de ouders te verlangen en zo nodig een periodieke plicht tot rekening en verantwoording op te leggen.²⁸ Onder het huidige recht kan de kantonrechter alleen een boedelbeschrijving verlangen als de ouder van een minderjarige gaat hertrouwen.²⁹

In de wet zou bovendien net als in België en Zweden opgenomen kunnen worden dat bepaalde uitkeringen,

zoals bijvoorbeeld verzekeringsuitkeringen, alleen gedaan kunnen worden als zij op een BEM-rekening worden gestort.³⁰

Wettelijk vastleggen dat alle betalingen in letselschadezaken aan minderjarigen op een derdengeldenrekening moeten worden gestort, lijkt een goede extra waarborg tegen misbruik.

De onderzoekers adviseren, naar Belgisch voorbeeld, ook een wettelijke verplichting waarbij gelden waarop minderjarigen aanspraak maken op grond van een rechterlijke uitspraak alleen op een BEM-rekening gestort kunnen worden.³¹

De verplichte storting van gelden door derden op een BEM-rekening biedt volgens de onderzoekers een goede waarborg omdat niet meer zonder rechterlijke tussenkomst over deze gelden beschikt kan worden door de ouders. De BEM-rekening zorgt er ook voor dat ouders beseffen dat ze niet met eigen geld van doen hebben, maar met geld van hun minderjarige kinderen.

4. Wetgeving op komst

Het WODC-rapport is voor een reactie voorgelegd aan de Raad voor de rechtspraak³² en minister Dekker kondigde in juli 2018 wetgeving aan die de regeling van het toezicht op vermogensbeheer zal wijzigen. Het overleg met de Raad voor de rechtspraak en ook overleg met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie heeft inmiddels plaatsgevonden. Het concept wetsvoorstel wordt blijkens antwoord op Kamervragen in de tweede helft van 2020 verwacht.³³

23 Brief Minister van Justitie S.A. Blok d.d. 2 februari 2017, *Kamerstukken II 2016/17, 34550 VI, 99*.

24 J.H.M. ter Haar, W.D. Kolkman, W.M. Schrama, L.C.A. Verstappen, *Toezicht op het bewind van ouders en voogden over het vermogen van minderjarigen. Onderzoek naar toezicht op vermogensbeheer bij minderjarigen en vier overige, aanverwante onderwerpen*, WODC, Ministerie van Veiligheid & Justitie, Den Haag 2016.

25 J.H.M. ter Haar e.a., t.a.p. p. 190 en 196.

26 art. 1:343 BW

27 J.H.M. ter Haar e.a., t.a.p. p. 191.

28 J.H.M. ter Haar e.a., t.a.p. p. 197.

29 Art. 1:355 BW

30 J.H.M. ter Haar e.a., t.a.p. p. 196.

31 J.H.M. ter Haar e.a., t.a.p. p. 196; in de wet zou kunnen worden bepaald dat ook andere rechters dan alleen kantonrechters bevoegd zijn om aan hun uitspraak toe te voegen dat de gelden op een BEM-rekening gestort moeten worden.

32 Brief Minister van Justitie S.A. Blok d.d. 2 februari 2017, *Kamerstukken II 2016/17, 34550 VI, 99*.

33 Het wetsvoorstel heeft vertraging opgelopen doordat er in het personen- en familierecht verschillende actuele trajecten lopen waaraan de minister voorrang geeft; antwoord Minister Dekker (Rechtsbescherming) op Kamervragen, 30 augustus 2019; Tweede Kamer, Aangangsel Handelingen vergaderjaar 2018-2019, nr. 3714.

5. Conclusie

De bankrekening met een BEM-clausule biedt in beginsel een goed controlemiddel voor de kantonrechter op het vermogen van minderjarigen dat zij hebben verkregen in verband met een vergoeding van letselschade. Die controle is echter allerminst waterdicht. In het WODC-rapport van Ter Haar e.a. uit 2016³⁴ wordt een aantal voorstellen gedaan om die gaten te dichten. Het voorstel om wettelijk vast te leggen dat alle betalingen in (onder andere) letselschadezaken aan minderjarigen op een derdengeldenrekening te laten storten, lijkt mij een goede waarborg tegen misbruik. Het voorkomt ook dat alleen bij het einde van de onderhandelingen het eindresultaat door middel van een vaststellingsovereenkomst ter kennis komt van de kantonrechter. De afwikkeling van letselschade van minderjarigen, zeker als het gaat om ernstig letsel, kan lang duren en gedurende die periode vindt er geen controle plaats. Uitbreiding van de toezichtmogelijkheden zoals in het genoemde onderzoeksrapport aangegeven, bieden de kantonrechter meer houvast bij deze belangrijke toezichtsfunctie.

34 J.H.M. ter Haar, W.D. Kolkman, W.M. Schrama, L.C.A. Verstappen, *Toezicht op het bewind van ouders en voogden over het vermogen van minderjarigen. Onderzoek naar toezicht op vermogensbeheer bij minderjarigen en vier overige, aanverwante onderwerpen*, WODC, Ministerie van Veiligheid & Justitie, Den Haag 2016.

